

၁၆

ఎన్నాళ్ళ యే! అయ్యునవర శవ కిట్టిరల్లి. హేగే హాతు హాకిద్దరోఎ
హాగేయీ ఇత్తె. అదన్ను మొరటేగేదు చిట్టెయిల్లి ట్టెరు. ఇన్ను
మూరనెయదు. ఆ భిక్కు కనద్దు ఎందు హేళ్ళుత్తిద్దరు. అష్టరల్లి యే
అల్లేళ్ళ బ్బు ముండే బందు 'సాకు సాము, నమ్మ పిరియిలీ నింపు
మయాఫదే కోప్పు గౌరవగళీందిగి కఱుషికొప్పు మేలూ మత్తే
గుండియన్న బగింయువుడే, ఇదు నిమ్మ బరియ మౌడ్డుపే హోరటు
బేరెయిల్ల' కూగాడిద. అరె, ఇవన్నావను కణ్ణ ఆడిసోక్క అలం పాల
తలే వెళ్లి ఆ వ్యక్తియన్న నేండిద. మూరనెయీ సమాధియన్న
అగేయలు మొరటివరు ఆ వ్యక్తియి మాతుగాళిందాగి విజలితరాగి
హోకిద్దరు. కోనేగే మాతిగే మాతు, అష్టక్కు ఆ భిక్కు కనిగూ నినగూ
యావ సంబంధ ఎందు హేళ్లి అగేయువపరిగే అగేయువున్న
ముందువరిసలు హేళిదరు. అష్టరల్లి యే గలాటే మాడిద్ద వ్యక్తి
అల్లింద గోసుక్క లేం జాగ ఖాలి మాడిద.

ଗଂଚ୍ଛେ ମୟାକୁ ଡିନ୍ଦାପରେଯାଗୁତ୍ତେ ବନ୍ଦିତ୍ତୁ, ଗୁଣି
ଅଗ୍ରୀମୁଖର ତେଗେଦ ଗୁଣିଦିଯନ୍ତୁ ପାଲ୍ ନେଇଦାଗ ଏହେବେ ସ୍ଵପ୍ନ
ଆଜିକୁ ହୋଇଦ୍ଦିଅଂଶେ କଂଦ ବନ୍ଦିତ୍ତୁ. ଅପ୍ରାରତ୍ନୀ ଯେବେ ମେଲିଦ୍ଧ ବହୁତ,
‘ଅଦେଖିନୁ ନାହିଁଲ୍ଲି ବ୍ୟାତାକ୍ଷେତ୍ର ନାମି’ ଏଂଦିଦ୍ଧ. କୌନସିଲ ଅପରିଗ କଂଦ
ବନ୍ଦିତ୍ତୁ. ଅଦରେ, ଅପରିଲ୍ଲା ଅଂଦୁଖୋନିଅଂଶେ ଅଳ୍ପ ହୋଇଥିଦ ଅଳ୍ପିଯଦ
ଶବ୍ଦପରିଲିଲ୍. ‘ଯିଏ ମାରବ୍ବୁ, ଇନ୍ଦ୍ରୀ ନେଇଦ୍ଧ ଏକାନେ କାବିଶାର୍ମ
ଜୀବିତି ଅଂଦ, ଅପ୍ରାରତ୍ନୀଙ୍କିରେ ଗଂଦିଯୋଳିଗେ ହେବିଦ ବଦଲିଗେ ଡିନ୍ଦ
ଅକ୍ଷିପଂଜର କାହିଁସହେଦିତ୍ତୁ, ମେଲିଦ୍ଧପରିଗେ କୁତୁହଳ. ତେବେନ୍ତୁ
ବନ୍ଦିଦ୍ଦରେ ହେବି ହାଗେଯେ ଶବ୍ଦକ୍ଷେତ୍ରଟିଲ୍. ମେଦଲ ଶବ୍ଦରକ୍ଷା
କେଟ୍ଟିରିଲ୍ଲ. ହେବି ମେଲିଦ୍ଧପରି ତଳେଗୋନି ମାତନାମୁକ୍ତିରୁବାଗଲେ,
ଗଂଦିଯୋଳିଗିନିଦିନ ଅକ୍ଷିପଂଜରନ୍ତୁ ତେବେଦରୁ. ‘ଅରେ, ଇଦେଖିନିମୁ, ହେବିନ୍ତି
ଜୀଦିନେ ଇଦେ ଏରପାଇଁନପରି ହେଇଦରୁ.

‘ఏర్పెయ్యనవరే ఆ భక్తుక సత్తుగ మణ్ణ మాడిచ్చరం. హంగసా? ’ అశ్వయుదిదిన కేళిదరు తపశీల్చారు. ‘అల్ఱి, పంచనావే మాడచ్చ ముంచి సత్తవర హసరు కోట్టాగ ఎరదు గండు ఒందు హంగసు అంత హేళిద్దల్చు, ఎల్లి పనాగిదే? ’ కున్డడక సరిపడిశుత్తు కేళిదరు. పాల్గొ ఇవరాదువ మాతుగళింద కుటుల హేత్తిపు.

ಅಪ್ಪರ್ಲೀ ಸಂಚಯಾಗುವ ಮುನ್ನ ದಫನ್ ಮಾಡಬೇಕೆ ಅಂತ ಉಂಟಿದ್ದರೂ ಅಪ್ಪರ್ಲೀಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರೆ ಅವರು ಅಂತಹಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪರ್ಲೀಯೇ, ಗುಂಡಿಯೋಗಿದಿದ್ದ ಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ, 'ಕಾಲಿನ ಬೆರಳನ್ನಿಲ್ಲ ಕಾಲುಂಗಾರ ಅಯ್ಯೆ' ಎಂದಾಬಿಟ್ಟೆ, ಮತ್ತೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಯಾ, ಕುತ್ತಾಹಲ. ತಹಸಿಲ್ಲಾರ್ ಮುಂದೆ ಬಗ್ಗಿ ನೊಡಿದರು. ಒಂದು ಕಾಲಿನ ಬೆರಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಲುಂಗಾರ ಇತ್ತು. ಕೂಡಲೇ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಸಿ.ಯ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಇದನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ ಎಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ವೈದ್ಯರು ಸ್ವಾಮಿ, ಮೇಲ್ಮೈಟ್ಟೆ ಇದು ಹಣಿಸೆ ಹೊದು ಏಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಹಾಲು ಹಾಕಿದ್ದ ಶವ ಭಕ್ತು ಕನಡ್, ಶಿಗಿರುವುದು ಯಾವುದೇನೇ ಹೆಂಗಿನಿದ್ದು, ಪರ ಪರ ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಂಡರು ತಹಸಿಲ್ಲಾರ್. 'ಏರಪ್ಪಬ್ಬೆ ಸ್ಥಿದ್ದ ಗಂಡಸೇ ಅಂತ ನಿಮಗ ಖಾತ್ತಿ ಇದೆಯಾ?' ತಹಸಿಲ್ಲಾರ್ ಕೇಳಿದರು.

‘ಅರ್ಯೋ ಬಿಡಿ ಸ್ವಾಮಿ ನಾನೊಬ್ಬು ದಫನ್ ಮಾಡಿದ್ದು, ಭಿಕ್ಷು ಕ ಸತ್ಯದ್ಯು
ಉಂಟಿನ ಪಲ್ಲಿಗು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಇದು ಮಾತ್ರ ಯಾಕೋ’
ಘನಾರ್ಥಿರಹುದು?’ ಹಾಲ್ಗು ಕುಶಾಕಲ ಮೂಡತ್ತೊಡಗಿತು ಆತನ

ಭಯವೆಲ್ಲಾ ಒಳ ಹೋಗಿತ್ತು. ಇದೇಕ್ಕೆ ಸರಿ ಕಣಲ್ಲಿಯಿಂದ
ತಹೆಸೀಲ್ಲಾರ್ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಹಿಸಿ ಮೂಲಕ ಎಸೊಪಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿ, ಈ ಶವವನ್ನು
ಚಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ತ್ರ್ತೇಗೆ ಕಡ್ಡಿಸಿ ವರದಿ ಮಾಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ, ಉಳಿದ ವರದು ಶವಗಳ
ಬಗೆ ರಿಪ್ಯೂಟ್‌ ಬರಿಯಲು ಸೂಚಿಸಿ ಚಿಪ್ಪಾ ಹಕ್ಕಿದರು.

పాల్ కుమాహల తడేయిలాగదే ఇల్లేనో మసలత్తిదే
 ఎందేనిసెక్కొడితు. రాత్రియీలల్లు యోజిసెక్కొడిద. మనేగే
 బరువాగలే నాల్ను బియర్ బాటలిగధన్ను తందిష్ట కుడియువుదు,
 ఎద్దు బజ్జులీ హేగునువుదే అయితు హోరతు, ఏనూ హోళుల్లిల్ల.
 గంచే ఒందూవరేయాగుత్తూ బందిత్తు. బాటలుగధన్ను ఖాలి మాడిద
 పాల్ హాసిగేయ మేలే లెరికోండ కూడలే నిదూరేవి
 ఆవరిచిట్టిర్దశ్శు. నాకొచ్చిటో ప్రభావ పాల్ నన్న పూర్వి చ్చిటో
 మాడిత్తు. బేగీ ఎద్దూగ ఎంపివచే ఆశిత్తు. బేగ బేగ శేష
 మాడికోండు తిండి తిస్సులు హోరణి పాల్. వారద మెను ఆ
 హోటిలనపని గొత్తు. సోమవారక్కొందు, మంగళవారక్కొందు
 హేగీ. పాల్ ఆదార్ మాడువ ముస్తాఫే ఆ దినద రచే బాతో తందిష్ట
 మాటిగే, పాల్ ‘బేడ కాపి మాత్త కోడు’ ఎంద. కాఫి
 హీరుత్తిరువాగ అల్లీగే ఒందు పూర్విస్ జీపు బందితు.
 అదరోళగినింద ఒచ్చి ఎసాఱ, ఒచ్చి పేదె మత్తు చొలక ఇలిదరు.
 పాల్ ఇన్నేను ఏళబేకు ఎన్నువ్వురల్లి నోడిద, అరె, ఈ పూర్విస్ వ్వ
 తన్న బాల స్థోక్కత సురేశో.

‘ಅರೆ, ಸುರೇಶ್ ವಿನಿಲ್ಲಿ?’ ಅಶ್ವಯದಿಂದ ಕೇಳಿದ ಪಾಲಗೆ ಸುರೇಶ್ ಶೇಕ್ಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾ, ತನಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹೈಸ್ಟಿಂಗ್ ಆಗಿದ್ದು, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾಳೆ ವರದಿ ಮಾಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದಿದ್ದ ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ ಪಾಲ್, ‘ಸರಿ ಇದೀಗ ನಾನು ಅಷ್ಟಿಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಸಂಚಿಗಿ ರೂಮಿಗೆ ಭಾ ಮಾತನಾಡೋಣಿ’ ಎಂದು ಹೊರಟ್.

సంజీ రుమిగే ఒంద సురేణిగే పాలా మత్తె బియరో పాటిఁ
పఫ్రాడికిష్ట్ మాతిని మధ్యే శురి, నినగే మోదలిగే ఒందు చూలింజిగొ
టాస్ట్ ఎదు హేళి హలిష్ట హేణ హోర తేగిద కథ్యేళ్లు. ‘ఇల్లి
గుమాని ఇహోద ఒందు గండు హోడ బదలిగే హోగిన హేణ
సిక్కిరువుదు. అదర బగ్గె వరది ఒందిరబువుదు. ఈ నిట్టెనల్లి నిన్న తసిచే
ఆరంభిసచువుదల్లవే’ కేళ్లద్ద పాలా.

‘ಇರು ಮಾರಾಯ, ಪ್ರೋಲೆಸ್‌ದರೆ ಬರೀ ಕ್ಯೂ ಎಂದುಕೊಂಡೆ ಇರುವ ಜನರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಸೇವೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿಕ್ಕು’ ಎಂದಿದ್ದ ಸುರೇಶ್. ‘ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಈ ಕೆಣಸ್ಟ್ರೀ ಯಾಕೇಂ ಪುತ್ತಳವಲ, ದಯಮಾಡಿ ನನಗೆ ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡು ಸುರೀ ಎಂದಿದ್ದ ಪಾಲ್.

ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ಪಾಲ್ ನೇರವಾಗಿ ಸುರೇಶನ ತಾಂಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ.
 ‘ಈಹೋ, ನಾನೆ ನಿನ್ನ ಘೋಜನಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದ್ವಿತೀಯ ನಿನ್ನ
 ಕಾರ್ಯತ್ವ ಇದ್ದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ ಗುರುತಾನಿಗೆ
 ಪೂರ್ಕವೆಂಬುತ್ತೆ ಸತ್ಯ ರೊದು ಹೆಣಗೇ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಹೇಳ್ತಿ ಇರೊದು
 ಗಂಡಸಿನದು ಅದೂ ಭಿಕ್ಕುಕಂಡು ಅಂತ. ಎಲ್ಲೋ ಏನೋ ಮಿಸ್ತ್ರೋ ಹೋಡಿತಾ
 ಇದ್ದು’ ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಂಡ ಸುರೇಶ.

‘ತಂಗ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡು ಸುರಿ, ಮಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಲೈಸ್‌ ಇದ್ದೆ ನೋಡೋಣ, ಹಾಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉರುಗಳಿಗೆ ಕೆಂದ್ರ ಕಚೆರಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಮಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಡಿಟೆಲ್ಸ್ ಪಡೆದರೆ ಹೇಗೆ?’ ಪಾಲ್ ಕೆಳಿದ. ‘ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಒಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸು ಹಾಕಿಯೋ ಕಾಲುಗಂಗುರ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತನಿಬೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕ್ಕು’ ನಿರ್ವಿಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಸುರೇಶ. ಕವರ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲುಗಂಗುರ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದ ಪಾಲ್, ‘ಸುರಿ, ಈ ತರಹದ ಕಾಲುಗಂಗುರ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕರೆಯಿವರಾದ್ದು. ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಿಯಾ, ನನ್ನ ಸ್ಥಿತನ ಮಗಳು ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದಾಗ ಈ ತರಹದ ಕಾಲುಗಂಗುರ ಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೆ. ಅದರೆ, ಈ ಹೆಂಗಸು ಮಂಗಳೂರಿನವರೇ ಅಂತ ಹೇಗೆ ಹೇಳೋದು, ಯಾರು ಬೇಕಾದ್ದು ಇದನ್ನು ಕೊಂಡು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳ

ರಾಜಕೀಯ

ಕೈ
ಕೆಸರಾಗದೆ
ಬಾಯಿ
ಮೊಸರು!
-ಪ.ಜಿ.ರಾಘವೇಂದ್ರ

